

УДК 378.147+614.253.4+616.6

ЗАСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «УРОЛОГІЯ» У ВИЩОМУ МЕДИЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ІІІ-ІV РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ

Р.Р. Антонів

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

СРЕДСТВА ОРГАНИЗАЦИИ ИНДИВИДУАЛЬНОЙ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ ПО ДИСЦИПЛИНЕ «УРОЛОГИЯ» В ВЫСШЕМ МЕДИЦИНСКОМ УЧЕБНОМ ЗАВЕДЕНИИ ІІІ-ІV УРОВНЕЙ АККРЕДИТАЦИИ

Р.Р. Антонив

ГВУЗ «Івано-Франковский национальный медицинский университет»

MEANS OF ORGANIZING STUDENTS' INDIVIDUAL INDEPENDENT WORK IN DISCIPLINE "UROLOGY" AT THE HIGHER MEDICAL EDUCATIONAL INSTITUTION OF THE ІІІ-ІV ACCREDITATION LEVELS

R.R. Antoniv

SHEE "Ivano-Frankivsk National Medical University"

Резюме. У статті показані форми індивідуальної самостійної роботи студентів та критерії їх оцінювання, що використовуються в навчальному процесі на кафедрі урології ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет». Проаналізовано значення даного виду навчальної діяльності для засвоєння предмету, набуття наукового та практичного досвіду, реалізації особистісних якостей студентів.

Ключові слова: кредитно-модульна система організації навчального процесу, індивідуальна самостійна робота студентів.

Резюме. В статье показаны формы индивидуальной самостоятельной работы студентов и критерии их оценивания, которые используются в учебном процессе на кафедре урологии ГВУЗ «Івано-Франковский национальный медицинский университет». Проанализировано значение данного вида учебной деятельности для усвоения предмета, приобретения научного и практического опыта, реализации личностных качеств студентов.

Ключевые слова: кредитно-модульная система организации учебного процесса, индивидуальная самостоятельная работа студентов.

Abstract. The article presents the forms of individual independent work of students and criteria of their assessment which are used in educational process on department of urology of SHEE "Ivano-Frankivsk National Medical University" are shown. There was analyzed the value of the given kind of educational activity in mastering a subject, acquisition of scientific and practical experience, implementation of students' personal qualities.

Keywords: credit-based modular learning, individual independent work of students.

Кредитно-модульна система навчання орієнтована на формування та розвиток студентів як суб'єктів навчального процесу й спрямована на їхній саморозвиток та самоактуалізацію через індивідуалізацію та самостійну пізнавальну діяльність [1]. Інтенсифікація навчального процесу є однією з відмінних особливостей кредитно-модульної системи навчання. Проблемою цієї інтенсифікації є обмеження часу аудиторної роботи студентів та збільшення її позааудиторної частини.

На перший план винесена самостійна робота студентів, як одна з організаційних форм навчання у вищому навчальному закладі. Самостійна робота та творча діяльність розглядається не лише як засіб, а й як мета навчального процесу, що сприяє індивідуальному самовдосконаленню студентів. У цьому випадку є для засвоєння предмету студентами свої «плюси» та свої «мінуси». Позитивним є те, що зменшені втрати навчального часу та створений його резерв для підвищення якості навчання. Негативним "не всі студенти можуть в потрібній мірі за обмежений час оволодіти інформацією на занятті, а резерв часу адекватно та самостійно використати для засвоєння програми без додаткової допомоги викладача та його відповідного контролю. Тому, особливої актуальності в цілісній системі вищої освіти набуває проблема організації самостійної роботи студентів [2]. Підвищити ефективність та актуальність самостійної підготовки студента дозволяє індивідуальна самостійна робота студента (ІСРС) – форма позааудиторної самостійної роботи. По-перше, тому що типовою програмою вивчення будь-якого

предмету передбачено її проведення та окреме оцінювання, при чому бальна оцінка додається до суми балів за практичні заняття протягом модуля, а значить впливає на рейтинг студента. По-друге, ІСРС допомагає краще опанувати навчальний матеріал з можливістю більш поглибленого його вивчення. По-третє, студент може самостійно планувати вид та обсяг роботи.

Відповідно до робочої навчальної програми, що розроблена співробітниками кафедри урології ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» на основі «Типової програми з нормативної навчальної дисципліни „Урологія” для студентів вищих медичних навчальних закладів ІІІ-ІV рівнів акредитації», впроваджено різні види ІСРС, що відрізняються за обсягом, змістом, складністю та, відповідно, балом оцінювання.

Так, ми використовуємо наступні види індивідуальної самостійної роботи та їх оцінювання: участь в науковому гуртку кафедри (протягом року) – 5 балів; участь в наукових дослідженнях кафедри – 8 балів; участь в конференції у формі публікації тез доповіді – 9 балів; доповідь з предмету на науково-практичній конференції – 10 балів; участь в олімпіаді з предмету – 10 балів; перше місце на конференції (олімпіаді) – 12 балів; друге місце на конференції (олімпіаді) – 11 балів; підготовка реферату (рукопис) – 2 бали; чергування в стаціонарі (2 год.) – 1 бал; участь в операції – 1 бал; підготовка навчальних матеріалів (таблиць, плакатів, електронних презентацій) – 4 бали.

Максимальну оцінку, яку студент може отримати за

ІСРС є 12 балів. Бали за різні види індивідуальної самостійної роботи додаються, але враховується тільки сума, що не перевищує максимальний бал. Це є серйозним мотиваційним фактором, враховуючи, що максимальна оцінка за практичне заняття складає 6 балів.

Індивідуальна самостійна робота має на меті:

1. удосконалення знань з предмету;
2. мотивацію до наукової або практичної діяльності;
3. формування особистісних якостей;
4. формування професійної спрямованості;
5. підвищення рейтингу успішності навчання.

Основна мета ІСРС полягає в можливості підвищення рівня знань з предмету. Згідно з програмою курсу з урології в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу обмежені години аудиторного вивчення багатьох питань з дисципліни, тому саме за допомогою індивідуальної позааудиторної роботи існує реальна можливість заповнити цю страту. Готуючи доповіді, реферати, навчальні матеріали студенти набувають навичок дослідницької та аналітичної діяльності, вчаться працювати з навчальною та науковою літературою, аналізуючи й інтерпретуючи її. Таким чином, студенти мають змогу підвищити власну теоретичну компетентність у вивченні предмету. Такі види індивідуальної роботи, як чергування в стаціонарі, участь в операціях допомагають удосконалити практичні навички з дисципліни.

Враховуючи інтелектуальні переваги студентів, ІСРС можна умовно поділити на наукове та практичне її спрямування. Участь в науковому гуртку та дослідженнях кафедри, підготовка наукових матеріалів, доповідей для наукових конференцій дозволяє виявити студентів, що надають перевагу науковій діяльності. Різні види запропонованої ІСРС дають змогу реалізувати можливості та потреби студента в науковому або практичному напрямку.

На IV курсі студенти розпочинають знайомство з клінічними дисциплінами. Тому, окремі види ІСРС, такі як чергування в клініці, участь в операціях допомагають формувати основи клінічного мислення та формувати власні погляди на лікарську діяльність. Це, в свою чергу, закладає фундамент майбутньої професійної спрямованості, а також може впливати на вибір медичної спеціальності.

Немаловажним фактором участі в ІСРС для студентів є можливість підвищення успішності за рахунок отримання додаткових балів, що додаються до суми балів за практичні заняття. В цьому є прихований елемент можливості залучення до навчання студентів, що не встигають засвоїти програму з дисципліни, за рахунок можливості отримання додаткових балів, а отже і підвищення рейтингу. Реалізація ІСРС у вигляді отримання призових місць на науково-прак-

тичних конференціях та олімпіадах для студентів, що поглиблено вивчають предмет, є серйозним мотивуючим фактором навчання, який дозволяє студентів відчувати значимість виконаної роботи та власної компетентності.

Підсумовуючи сукупність всіх вказаних дидактично-виховних ефектів ІСРС можна зробити висновок, що самостійна пізнавальна діяльність сприяє формуванню у студента ініціативності, самостійності, відповідальності, креативності та нестандартного мислення. ІСРС дає змогу реалізувати творчий потенціал людини за рахунок індивідуалізації навчального процесу, формуючи або підвищуючи таким чином рівень самоосвітньої діяльності особистості, що є основою процесу індивідуального самовдосконалення, як складової частини саморозвитку професіонала і людини.

Таким чином, використання ІСРС при вивченні дисципліни «урологія» сприяє підвищенню ефективності її засвоєння та можливістю поглибленого опанування знаннями. Фактично ІСРС дозволяє реалізувати особисті якості студента на будь-якому рівні складності навчального процесу: репродуктивний, реконструктивний та креативний.

Правильно організована самостійна робота студента є запорукою якості отримання вищої освіти в умовах кредитно-трансферної системи. А індивідуальна самостійна робота студента є найкращим показником рівня та ефективності її організації.

Висновки

1. Науково-практичне спрямування засобів організації індивідуальної самостійної роботи студентів значно підвищує компетентність студентів при вивченні клінічної дисципліни.
2. ІСРС допомагає покращити внутрішнє сприйняття студентами навчального процесу з окремого предмету.
3. Індивідуальна самостійна робота студента є невід'ємною частиною дидактики навчального процесу, що дозволяє підвищити якість вивчення клінічної дисципліни.

Література

1. Колісник Я.І. Організація самостійної роботи студентів в умовах кредитно-модульного навчання / Я. Колісник, Б. Цибуляк // Вісник Львів. ун-ту. сер. педаг. - 2009. - Вип. 25, ч. 2. - С. 332-341.
2. Чиркова Т. В. Організація самостійної роботи студентів в ВНЗ / Т. В. Чиркова // Шляхи реалізації кредитно-модульної системи організації навчального процесу і тестових форм контролю знань студентів [текст]: Матеріали наук.-метод. семінару / Під ред. Гогунського В.Д. - Вип. 5: Організація та стандартизація навчального процесу. - Одеса: Наука і техніка, 2011. - С.100-102.

Надійшла 01.09.2014 року.